

**МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ**

**БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ**

**Філалагічны факультэт**

**Кафедра тэарэтычнага і славянскага літаратуразнаўства**

**ГАМАНКО**

**Вера Алегаўна**

**АСЭНСАВАННЕ ВОБРАЗАЎ АНТЫЧНАЙ І СЛАВЯНСКАЙ МІФАЛОГІІ  
Ў ДРАМАТЫЧНЫХ ПАЭМАХ ЛЕСІ УКРАЇНКІ**

**Дыпломная работа**

Навуковы кіраўнік: кандыдат  
філалагічных навук, дацэнт  
Э.Ю. Дзюкава

Допущана да абароны

«\_\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2023 г.

Заг. кафедры тэарэтычнага і  
славянскага літаратуразнаўства

\_\_\_\_\_ Т.А. Марозава

кандыдат філалагічных навук,  
дацэнт

Мінск, 2023

# ЗМЕСТ

## УВОДЗІНЫ

### ГЛАВА 1. АДМЕТНАСЦЬ ТВОРЧАСЦІ ЛЕСІ УКРАЇНКІ

1.1 Жыццёвы і творчы шлях Лесі Украінкі

1.2 Неарамантызм у творчасці Лесі Украінкі

1.3 Фальклорная спадчына Лесі Украінкі

1.4 Леся Украінка – наватар украінскай драматургіі

### ГЛАВА 2. МАСТАЦКАЯ ТРАКТОЎКА ВОБРАЗА КАСАНДРЫ Ў АДНАІМЕННАЙ ПАЭМЕ ЛЕСІ УКРАЇНКІ

### ГЛАВА 3. АЎТАРСКАЯ ІНТЭРПРЭТАЦЫЯ СЛАВЯНСКІХ ДУХАЎ ПРЫРОДЫ Ў ДРАМЕ-ФЕЕРЫІ “ЛЯСНАЯ ПЕСНЯ”

## ЗАКЛЮЧЭННЕ

## СПІС ВЫКАРЫСТАНАЙ ЛІТАРАТУРЫ

## РЭФЕРАТ

**Структура** дыпломнай работы. Дыпломная работа складаецца з уводзінаў, трох глаў, заключэння, спіса выкарыстанай літаратуры, які ўключае 52 крыніцы. Поўны аб'ём работы – 54 старонкі друкаванага тэксту.

**Ключавыя словы:** неарамантызм, драматычныя паэмы, вобразы антычнай і славянскай міфалогіі, літаратурны працэс Украіны, Леся Українка.

**Аб'ект даследавання:** драматычныя паэмы “Касандра” і “Лясная песня”.

**Прадмет даследавання:** вобразы антычнай і славянскай міфалогіі на прыкладзе драматычных паэм “Касандра” і “Лясная песня” Лесі Українкі.

**Мэта даследавання:** ўсебакова прааналізаваць і прасачыць інтэрпрэтацыю антычных і славянскіх вобразаў на прыкладзе драматычных паэм “Касандра” і “Лясная песня” Лесі Українкі.

### **Задачы:**

1. Вызначыць ролю і месца творчасці Лесі Українкі ў літаратурным працэсе Украіны.
2. Прасачыць асаблівасці мастацкага пераўвасаблення міфічных вобразаў у драме “Касандра”.
3. Адзначыць характэрныя рысы Касандры ў драме “Касандра” і супаставіць яе з міфічным вобразам.
4. Параўнаць аўтарскую інтэрпрэтацыю міфічных істот ў драме-феерыі “Лясная песня” з славянскай міфалогіяй.
5. Разгледзець вобраз Маўкі ў “Лясной песні” і супаставіць яе з міфічным вобразам.

**Актуальнасць даследавання:** Леся Українка адна з самых запатрабаваных і чытаемых аўтараў ва ўкраінскай літаратуры, пісьменніца, якая сумела вывесці ўкраінскую літаратуру на новы ўзровень і аб ёй загаварылі ва ўсім свеце. У сваёй творчасці Українка падымала такія тэмы як : барацьба за свабоду, сацыяльныя і філасофскія, а таксама творча інтэрпрэтавала сусветныя вобразы і гэта ўсе патрабае пераасэнсавання зараз.

**Навізна даследавання:** безумоўна, антычныя і фальклорныя вобразы ў драматычных паэмах “Касандра” і “Лясная песня” становіцца аб'ектам і прадметам даследавання літаратуразнаўцаў, напрыклад яе творчасць разглядалі такія даследчыкі як : Таццяна Кабржыцкая, Элла Дзюкава, Ігар Запрудскі, Вячаслаў Рагойша. Мы не толькі параўналі вобразы якія яна пераасэнсавала, а прааналізавалі і прыйшлі да высноў, што ва ўсе свае вобразы Леся Українка закладала вялікі сэнс, што дазваляе больш яскрава асвятліць мастацкія сусветы пісьменніцы.

**Вынікі даследавання:** у ходзе аналізу мы раскрылі галоўныя тэмы твораў, вызначылі іх крыніцы і ідэйны змест вобразаў. Мы ўзялі да ўвагі біяграфічны

фактар, патлумачылі – як асобныя аспекты жыцця Лесі Українкі паўплывалі на напісанне гэтых драм.

**Галіна практычнага прымянення:** матэрыялы дадзенага даследавання могуць быць скарыстаны для далейшых літаратуразнаўчых даследаванняў мастацкага свету названага аўтара; для лекцый па гісторыі ўкраінскай літаратуры, гісторыі славянскіх літаратур.

## РЕФЕРАТ

**Структура** дипломной работы. Дипломная работа состоит из введения, трех глав, заключения, списка использованной литературы, включающего 52 источника. Полный объем работы – 54 страницы печатного текста.

**Ключевые слова:** неоромантизм, драматические поэмы, образы античной и славянской мифологии, литературный процесс Украины, Леся Украинка.

**Объект исследования:** драматические поэмы “Кассандра” и “Лесная песня”.

**Предмет исследования:** образы античной и славянской мифологии на примере драматических поэм “Кассандра” и “Лесная песня” Леси Украинки.

**Цель исследования:** всесторонне проанализировать и проследить интерпретацию античных и славянских образов на примере драматических поэм “Кассандра” и “Лесная песня” Леси Украинки.

### **Задачи:**

1. Определить роль и место творчества Леси Украинки в литературном процессе Украины.
2. Проследить особенности художественного перевоплощения мифических образов в драме “Кассандра”.
3. Отметить характерные черты Кассандры в драме “Кассандра” и сопоставить ее с мифическим образом.
4. Сравнить авторскую интерпретацию мифических существ в драматической поэме “Лесная песня” со славянской мифологией.
5. Разглядеть образ Мавки в “Лесной песне” и сопоставить ее с мифическим образом.

**Актуальность исследования:** Леся Украинка одна из самых востребованных и читаемых авторов в украинской литературе, писательница, сумевшая вывести украинскую литературу на новый уровень и о ней заговорили во всем мире. В своем творчестве Украинка поднимала такие темы как: борьба за свободу, социальные и философские, а также творчески интерпретировала мировые образы и это все требует переосмысления сейчас.

**Новизна исследования:** безусловно, античные и фольклорные образы в драматических поэмах “Кассандра” и “Лесная песня” становятся объектом и предметом исследования литературоведов, например ее творчество рассматривали такие исследователи как : Татьяна Кабржицкая, Элла Дюкова, Игорь Запрудский, Вячеслав Рогойша. Мы не только сравнили образы которые она переосмыслила, а проанализировали и пришли к выводам, что во все свои образы Леся Украинка закладывала большой смысл, что позволяет более ярко осветить художественные миры писательницы.

**Результаты исследования:** в ходе анализа мы раскрыли главные темы произведений, определили их источники и идейное содержание образов. Мы приняли во внимание биографический фактор, объяснили – как отдельные аспекты жизни Леси Украинки повлияли на написание этих драм.

**Область практического применения:** материалы данного исследования могут быть использованы для дальнейших литературоведческих исследований художественного мира указанного автора; для лекций по истории украинской литературы, истории славянских литератур.

## ABSTRACT

**The structure** of the thesis. The thesis consists of an introduction, three chapters, a conclusion, a list of references, including 52 sources. The full volume of the work is 54 pages of printed text.

**Keywords:** neo-romanticism, dramatic poems, images of ancient and slavic mythology, literary process of Ukraine, Lesya Ukrainka.

**Object of research:** dramatic poems “Cassandra” and “Forest Song”.

**Subject of research:** images of ancient and Slavic mythology on the example of the dramatic poems “Cassandra” and “Forest Song” Lesya Ukrainka.

**The purpose of the study:** to comprehensively analyze and trace the interpretation of ancient and Slavic images on the example of the dramatic poems “Cassandra” and “Forest Song” Lesya Ukrainka.

**Tasks:**

1. To determine the role and place of Lesya Ukrainka’s creativity in the literary process of Ukraine.
2. To trace the features of the artistic reincarnation of mythical images in the drama “Cassandra”.
3. Note the characteristic features of Cassandra in the drama “Cassandra” and compare her with the mythical image.
4. Compare the author’s interpretation of mythical creatures in the drama extravaganza “Forest Song” with Slavic mythology.
5. To discern the image of Mavka in the “Forest Song” and compare it with the mythical image.

**Relevance of the research:** Lesya Ukrainka is one of the most popular and widely read authors in Ukrainian literature, a writer who managed to bring Ukrainian literature to a new level and was talked about all over the world. In her work, the Ukrainian raised such topics as: the struggle for freedom, social and philosophical, as well as creatively interpreted world images and all this requires rethinking now.

**The novelty of the research:** of course, the ancient and folklore images in the dramatic poems “Cassandra” and “Forest Song” become the object and subject of research by literary critics, for example, her work was considered by such researchers as: Tatiana Kabrzhitskaya, Ella Dyukova, Igor Zaprudsky, Vyacheslav Rogoisha. We not only compared the images that she had reinterpreted, but analyzed and came to the conclusion that Lesya Ukrainka laid a lot of meaning in all her images, which makes it possible to more vividly illuminate the artistic worlds of the writer.

**Research results:** during the analysis, we revealed the main themes of the works, identified their sources and the ideological content of the images. We took into account the biographical factor, explained how certain aspects of Lesya Ukrainka’s life influenced the writing of these dramas.

**Field of practical application:** the materials of this study can be used for further literary studies of the artistic world of the specified author; for lectures on the history of Ukrainian literature, the history of slavic literatures.